

Розділ **3** ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ
У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ

УДК 37.091.113:378.046-021.68(477)

Вишнеvsька Я. А.

ORCID 0000-0003-3703-4119

Аспірант кафедри педагогіки й менеджменту освіти,
КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» Херсонської обласної ради
(Херсон, Україна) E-mail: vishnyana140320@gmail.com

ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

У статті розглянуто питання актуалізації проблеми забезпечення закладів загальної середньої освіти керівними кадрами, що володітимуть професійними компетентностями нового рівня, та забезпечать ефективне управління освітнім процесом в умовах створення сучасної моделі «Нової української школи». Проаналізовано основні поняття та розглянуто теоретичні аспекти напрямів професійного розвитку керівних педагогічних кадрів: шляхом вдосконалення управлінської компетентності, через оволодіння новими знаннями вміннями та навичками практичними прийомами. Сформульовано власне бачення поняття «управлінської компетентності керівника закладу загальної середньої освіти» та запропоновано напрями професійного розвитку керівних педагогічних кадрів.

Мета статті – розкрити особливості вдосконалення управлінських компетентностей керівника закладу загальної середньої освіти.

Методологія – теоретичний аналіз та синтез наукових джерел та нормативно-правових актів з питань професійного розвитку педагогічних кадрів; вивчення та дослідження науково-педагогічного та психолого-педагогічного досвіду з питань формування професійних компетентностей у керівників закладів освіти.

Наукова новизна полягає у тому, що показано особливості формування змісту професійної підготовки керівників закладів загальної середньої освіти на основі компетентнісного підходу. Запропоновано напрями вдосконалення професійних компетентностей керівників закладів загальної середньої освіти під час їх професійної підготовки до управлінської діяльності.

Висновки. В результаті проведеного дослідження встановлено, що в процесі реформування загальної середньої освіти та побудови моделі «Нової української школи», широко актуалізується питання у якісному забезпеченні закладів освіти керівними педагогічними кадрами здатними успішно та ефективно виконувати управлінські функції в умовах глобальних змін у суспільстві. Післядипломна освіта керівників закладів загальної середньої освіти стає базисом забезпечення підготовки та підвищення кваліфікації вже існуючих та майбутніх керівних педагогічних кадрів.

Ключові слова: компетентність, професійна компетентність, компетентнісний підхід, управлінська компетентність керівника закладу загальної середньої освіти.

Постановка проблеми. Сучасне прагнення української держави до реформування системи загальної середньої освіти, одним з основних напрямів якого є демократизація системи управління закладом освіти, детермінує питання підвищення рівня управлінського професіоналізму керівників закладів.

Актуалізація проблеми розвитку професіоналізму керівних педагогічних кадрів зумовлена необхідністю забезпечення потреб «Нової української школи» у керівниках нового формату, що здатні приймати стратегічні управлінські рішення, ініціативно та творчо підходити до виконання управлінських функцій, забезпечувати розвиток педагогічного колективу та самовдосконалення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проведений аналіз науково-педагогічних джерел дає зрозуміти, що проблеми підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів досліджувались багатьма вченими: С. Березняк, В. Бондарь, В. Гриньова, Л. Даниленко, Г. Сльникова, Н. Жук, І. Зязюн, О. Нікітін, Н. Коломінський, Л. Карамушка, О. Кудрявцева, В. Маслов, Т. Сорочан, О. Серняк, Д. Швець та ін.

На нашу думку, зацікавленість науковців проблемами професійного розвитку керівних педагогічних кадрів обумовлена потребами забезпечення закладів загальної середньої освіти професійними управлінцями, що вимагає розв'язання низки завдань:

- дослідження та виокремлення особистісних та професійних якостей, професійних компетентностей притаманних сучасному керівнику закладу загальної середньої освіти для їх подальшого розвитку та вдосконалення під час післядипломної освіти;
- реальним і необхідним рівнем професіоналізму керівників закладів загальної середньої освіти та їх готовності до саморозвитку і самовдосконалення в ході післядипломної освіти;
- підвищення ефективності післядипломної освіти керівних педагогічних кадрів за рахунок змін в усталеній практиці підвищення їх кваліфікації;
- запровадження до сучасної післядипломної освіти нових форм та методів пізнавальної діяльності керівників закладів загальної середньої освіти;
- наповнення змісту післядипломної освіти обсягом професійно значущої для професійної управлінської діяльності керівника закладу освіти інформації.

Мета статті – розкрити особливості вдосконалення управлінської компетентності керівника закладу загальної середньої освіти.

Методологія – теоретичний аналіз та синтез наукових джерел та нормативно-правових актів; вивчення та дослідження науково-педагогічного та психолого-педагогічного досвіду з питань формування управлінських компетентностей у керівників закладів освіти.

Наукова новизна полягає у розкритті особливостей формування змісту професійної підготовки керівників закладів загальної середньої освіти на основі компетентнісного підходу; окресленні напрямів вдосконалення управлінських компетентностей керівників закладів загальної середньої освіти під час їх професійного розвитку.

Результати дослідження. В сучасних умовах формування нової моделі загальної середньої освіти України, професійна діяльність керівника закладу освіти пов'язана з практичним виконанням функцій, що передбачають високий рівень його управлінської компетентності, що вимагає від нього мобільності в управлінні діяльністю педагогічного колективу, умінні стратегічного планування, володінні знаннями та практичними вміннями і навиками з прийняття управлінських рішень, знаннями з інформаційно-комп'ютерних технологій, основ економічної грамотності, мати розвинене критичне мислення, здібності до стратегічного планування, а також аналітичні та комунікативні здібності.

Таким чином, успішне виконання керівником закладу загальної середньої освіти покладених на нього завдань, обов'язків та функцій безпосередньо пов'язано з опануванням ним знань та практичних навичок в багатьох сферах діяльності: педагогічній, економічній, управлінській, інформаційній, контрольно-ревізійній, комунікативній тощо, а також здатністю поєднувати при прийнятті управлінських рішень особистісні (ключові) та професійні якості.

А отже, беззаперечним є той факт, що професіоналізм керівника не може вимірюватись лише рівнем знань та набутим педагогічним досвідом, а, насамперед, пов'язаний зі здатністю успішно виконувати передбачені посадою управлінські функції відповідно до розвинених професійних компетентностей, що і визначає необхідність компетентнісного підходу до післядипломної освіти керівників закладів загальної середньої освіти.

В останні десятиріччя в освіті спостерігається збільшення ролі компетентнісного підходу до формування знань, вмінь та навичок при підготовці кадрового професійного складу у всіх сферах життєдіяльності суспільства.

На думку М. Нагач компетентністний підхід, який останнім часом претендує на роль концептуальної основи освітньої політики, збільшує практичну значущість освіти, та наголошує на значенні досвіду, вмінь та навичок, що ґрунтуються на науковості знань [9]. В свою чергу В. Луговий зауважує, що компетентністний підхід відображає зміст освіти, що не зводиться до знанневоорієнтованої складової, а визначається отриманням комплексного досвіду розв'язання життєвих ситуацій, виконання базових соціальних функцій та ролей, прояв компетенцій [4].

Компетентністний підхід покладено в основу Концепції «Нової української школи», що зумовило нові вимоги до особистості й діяльності педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти і, особливо, до керівників цих закладів, яким в умовах реформування системи вітчизняної освіти надаються нові повноваження (компетенції) й водночас вимагається володіння відповідними їм компетентностями [10, 5].

Орієнтир на компетентністний підхід української післядипломної освіти прослідковується у прийнятих останнім часом законодавчих актів та нормативно правових документів. У Законі України «Про освіту» зазначено, що післядипломна освіта – «набуття нових та вдосконалення раніше набутих компетентностей на основі здобутої вищої, професійної (професійно-технічної) або фахової передвищої освіти та практичного досвіду» [2].

Прийнятий в січні 2019 року Закон України «Про повну загальну середню освіту» та запроваджуваний Міністерством освіти і науки України Проект Професійний стандарту за професією «Керівник закладу загальної середньої освіти», мають професійно-особистісну орієнтацію розвитку професіоналізму керівників закладів загальної середньої освіти, що обумовлює пріоритетний напрямок післядипломної освіти на формування визначених професійних компетентностей.

В Проекті Професійного стандарту за професією «Керівник закладу загальної середньої освіти» визначено перелік загальних та професійних компетентностей за трудовими функціями, що має впливати на зміст післядипломної освіти орієнтований на формування у керівників закладів загальної середньої освіти необхідних для виконання управлінських функцій знань, умінь, навичок.

Отже, вдосконалення управлінської компетентності керівників закладів загальної середньої освіти залежить від компетентнісного підходу до наповнення змісту післядипломної освіти навчальними матеріалами, що орієнтовані на формування нових та вдосконалення вже набутих знань, вмінь та навичок у відповідності до професійних компетентностей, необхідних для реалізації їх управлінських функцій, що визначені у нормативно-правових актах та Національних стандартах.

Проведення дослідження з проблематики професійного розвитку керівників закладів загальної середньої освіти, шляхом вдосконалення їх управлінської компетентності неможливе без теоретичного аналізу сутності поняття «професійна компетентність».

Розглядаючи поняття «професійна компетентність» виходимо з його базової складової – компетентності, яка на думку Ю. Татура, є інтегральною рисою особистості, що визначає її прагнення і готовність використовувати свій потенціал у вигляді набутих знань, умінь, досвіду та особистісних якостей для ефективної діяльності в певній галузі [14].

Як складну інтегральну характеристику особистості, розуміє компетентність Н. Сидорчук, деталізуючи її через здатність вирішувати проблеми і завдання, що постають у реальному житті, у різноманітних галузях діяльності користуючись знаннями та досвідом у відповідності до набутої системи цінностей [13].

Поняття «компетентність» внесеними змінами до Закону України «Про вищу освіту» нормативно закріплено в національному законодавстві з грудня 2019 року і визначається як «здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей» [3].

Л. Подоляк поряд з високою професійною кваліфікацією, володінням якісними професійними вміннями, алгоритмами і способами ефективного вирішення професійних завдань, зокрема і креативних, розглядає як складову професіоналізму діяльності – компетентність [11].

Зазначене доводить, що рівень розвинення необхідних для професійної діяльності компетентностей є показником професійного розвитку особистості. Зауважимо, що більшість науковців розглядає поняття «компетентність» як поєднання набутих впродовж життя знань, умінь, навичок та досвіду, а також особистісних ділових якостей, що визначають ступінь здатності особи та її готовність успішно здійснювати функції у певній сфері діяльності, в тому числі і професійній.

Виходячи з проведеного аналізу готовність та здатність особи до успішної діяльності у конкретній професійній сфері має визначатись як професійна компетентність. С. Самойленко під «професійною компетентністю» розуміє комплексну характеристику людини, що виявляється в конкретній професійній діяльності та включає знання, уміння, навички, здібності, досвід, мотивацію і особистісні властивості [12].

І. Бойко розглядаючи професійну компетентність як частину професійної культури, пропонує наступну дефініцію цього поняття: «володіння комплексом знань, умінь і навичок, необхідних для успішного вирішення того кола трудових завдань, яке відповідає функціональним обов'язкам працівника» [1].

Щодо структури професійної компетентності, погоджуємось із думкою Л. Мітіної, яка зауважує, що професійна компетентність складається з комплексу знань, вмінь та навичок, а також прийомів їх використання під час професійної діяльності, спілкування, розвитку особистості та самовдосконалення [6].

С. Молчанов трактує професійну компетентність як сукупність знань та досвіду особи в окресленому колі питань, що визначає її соціально-професійне становище та професійну кваліфікацію, а також вказують на особистісні якості, які забезпечують здійснення нею певної професійної діяльності [7].

До кола таких особистісних та індивідуальних особливостей на думку Г. Чердніченко відносяться загальні та спеціальні якості людини до здійснення професійної діяльності, що полягають у набутому продовж життя комплексі знань, навичок та вмінь, а також набутого професійного і життєвого досвіду, що визначає її готовність до реалізації професійної діяльності [8].

У своєму дисертаційному дослідженні В. Мельник зазначає, що управління закладами освіти потребує чіткого усвідомлення керівниками необхідності неперервного професійного зростання, підвищення управлінської кваліфікації та ефективного оволодіння провідними та інноваційними знаннями з педагогічної науки, а також психології, філософії, культурології, соціології, права, фінансів, менеджменту та інших наук, а також практичного освоєння нових форм і методів управлінської діяльності. Все це вимагає, в свою чергу, нової професійної компетентності [5].

Виходячи з аналізу психолого-педагогічної літератури управлінську компетентність керівника закладу загальної середньої освіти, розуміємо як поєднання педагогічних та спеціальних (управлінських) знань, умінь, навичок, загальних і спеціальних здібностей та набутого впродовж життя досвіду, а також сукупність професійних та особистісних якостей необхідних для професійної діяльності з управління закладом загальної середньої освіти.

У свою чергу передбачений в Законі України «Про повну загальну середню освіту» оновлений підхід до управління закладом загальної середньої освіти вимагає забезпечення їх професійними керівними кадрами з управлінською компетентністю розвиненою за вимогами часу. Задля вирішення питання якісного підбору педагогічних кадрів на керівні посади в розробленому Міністерством освіти і науки України Проєкті Професійного стандарту за професією «Керівник закладу загальної середньої освіти», запропоновано перелік професійних компетентностей необхідних для успішного виконання ними трудових функцій.

Варто зауважити, що з метою професійного розвитку керівника закладу загальної середньої освіти запропоновано вдосконалення управлінської компетентності з позиції компетентнісного підходу під час підвищення кваліфікації, що потребує вдосконалення вже існуючих напрямків післядипломної підготовки керівних педагогічних кадрів.

Окресливши сутність компетентнісного підходу, поняття «компетентність» та «професійна компетентність», надавши пропозиції, щодо визначення поняття «управлінська компетентність керівника закладу загальної середньої освіти», можна зазначити, що визначальними ланками професійного розвитку керівника закладу загальної середньої освіти, які забезпечать належний рівень його управлінської кваліфікації, є вдосконалення педагогічної та розвиток професійної (управлінської) складової, у зв'язку з чим пропонуємо такі напрями підготовки керівників:

– Підвищення кваліфікації з управлінської компетентності вимагають від керівника закладу загальної середньої освіти вдосконалення його пізнавальної діяльності, що має здійснюватись в системі формальної, неформальної та інформальної освіти.

– Активізація пізнавальних процесів керівників закладів загальної середньої освіти має відбуватись за рахунок наповнення навчальних матеріалів змістом спрямованим не лише на розуміння процесів управління, а і на вирішення навчально-практичних професійних завдань.

– Насичення словникового запасу викладачів закладів післядипломної освіти науковою та професійною управлінською термінологією має сприяти оволодінню керівниками закладів загальної середньої освіти професійним понятійним апаратом, що є базисом для їх професійного розвитку.

– Післядипломна освіта керівника закладу загальної середньої освіти має бути зорієнтована на розвиток професійних, управлінських компетентностей та здібностей, професійної самосвідомості, професійного менталітету, управлінської культури, що нарешті є проявами та вимірами їх професіоналізму.

– Керівник закладу загальної середньої освіти під час післядипломної освіти має набути не лише знання, уміння й навички, що необхідні для професійної управлінської діяльності, а і оволодіти прийомами стратегічного планування, що передбачає формування механізмів аналізу, оцінювання та корекції як власної управлінської діяльності, так і діяльності керованого педагогічного колективу.

Висновки. В результаті проведеного дослідження встановлено, що в процесі реформування загальної середньої освіти та побудови моделі «Нової української школи», широко актуалізується питання у якісному забезпеченні закладів освіти керівними педагогічними кадрами здатними успішно та ефективно виконувати управлінські функції в умовах глобальних змін у суспільстві. Післядипломна освіта керівників закладів загальної середньої освіти стає базисом забезпечення підготовки та підвищення кваліфікації вже існуючих та майбутніх керівних педагогічних кадрів.

References

1. Бойко І. І. Професійна компетентність керівника закладу освіти як складова його професійної культури. *Педагогічний дискурс*. 2009. Вип. 5. С. 25-28. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/peddysk_2009_5_7
Boiko, I. I. (2009) Profesiina kompetentnist kerivnyka zakladu osvity yak skladova yoho profesiinoi kultury [Professional competence of the head of an educational institution as a component of his professional culture]. *Pedahohichnyi dyskurs – Pedagogical discourse*, 5, 25-28.

2. Закон України «Про освіту». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
Zakon Ukrainy «Pro osvitu» [Law of Ukraine On Education]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
3. Закон України «Про вищу освіту». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» [Law of Ukraine «On Higher Education»]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
4. Луговий В. І. Європейська концепція компетентнісного підходу у вищій школі та проблеми її реалізації в Україні. *Педагогіка і психологія: науково-теоретичний та інформаційний журнал*. 2009. № 2. С. 13–25.
Luhovyi, V.I. (2009). Yevropeiska kontseptsiia kompetentnisnoho pidkhodu u vyshchii shkoli ta problemy yii realizatsii v Ukraini [European concept of competency approach in higher education and problems of its implementation in Ukraine]. *Pedahohika i psykhologhiia: naukovo-teoretychnyi ta informatsiyni zhurnal – Pedagogy and psychology: scientific-theoretical and information journal*, 2, 13–25.
5. Мельник В. К. Підвищення управлінської кваліфікації керівника загальноосвітнього навчального закладу в системі післядипломної педагогічної освіти: дис... канд. пед. наук : 13.00.01. К., 2003.
Melnik, V. K. (2003). Pidvyshchennia upravlinskoï kvalifikatsii kerivnyka zahalnoosvitnoho navchalnoho zakladu v systemi pislidyplomnoi pedahohichnoi osvity [Improving the managerial skills of the head of a secondary school in the system of postgraduate pedagogical education]. *Candidate's thesis*. Kyiv, Ukraine.
6. Митина Л. М. Психологическое сопровождение выбора профессии: научно-методическое пособие. М. : Флинта, 2003. 184 с.
Mytyna, L. M. (2003). Psykholohycheskoe soprovozhdenye vibora professyy: nauchno-metodycheskoe posobyie [Psychological support of the choice of profession: scientific and methodical manual]. Moscow, Russia : Flynta.
7. Молчанов С. Г. Профессиональная компетентность и система повышения квалификации педагогических и управленческих работников. *Вестник Челябинского университета: научный журнал. Серия 5. Педагогика. Психология*. 2011. № 1. С. 84-99.
Molchanov, S. H. (2011). Profytsionalnaia kompetentnost u systema povysheniya kvalyfykatsyy pedahohycheskykh u upravlencheskykh rabotnykov [Professional competence and system of advanced training of pedagogical and managerial workers]. *Vestnyk Cheliabynskoho unyversyteta: nauchnyi zhurnal. Seryia 5. Pedahohyka. Psykholohyia – Bulletin of Chelyabinsk University: scientific journal. Series 5. Pedagogy. Psychology*, 1, 84–99.
8. Навчання професійного іншомовного спілкування студентів: монографія / [Г. А. Чередніченко, Л. В. Вікторова, Л. Ю. Шапран, Л. І. Куниця]. К. : Інкос-Видавництво, 2013. 464 с.
Cherednichenko, H. A., Viktorova, L. V., Shapran, L. Iu., & Kunytsia, L. I. (2013). Navchannia profesiinoho inshomovnoho spilkuvannia studentiv: monohrafiia [Teaching professional foreign language communication to students: a monograph]. Kyiv, Ukraine : Inkos-Vydavnytstvo.
9. Нагач М. В. Підготовка майбутніх учителів у школах професійного розвитку в США: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. К., 2008. 21 с.
Nahach, M. V. (2008). Pidhotovka maibutnix uchyteliv u shkolakh profesiinoho rozvytku v SShA [Training future teachers in professional development schools in the USA]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv, Ukraine.
10. Нові вимоги до компетентностей керівників шкіл в Україні: посіб. для слухачів закладів післядипломної педагогічної освіти, керівників закладів загальної середньої освіти, здобувачів вищої освіти за спеціалізаціями «Управління навчальним закладом» та «Управління проектами» / О. М. Отич, Л. К. Задорожна, З. В. Рябова, Л. М. Оліфіра та ін.; за заг. ред. О. М. Отич, Л. К. О. де Фонтана; НАПН України, УВУПО, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти», КВЗО «Одес. акад. неперв. освіти», КультурКонтакт Австрія. К., 2018. 74 с.
Otych, O. M. (Ed.), Zadorozhna, L. K., Riabova, Z. V., Olifira, L. M. et al. (2018). Novi vymohy do kompetentnostei kerivnykiv shkil v Ukraini: posib. dlia slukhachiv zakladiv pislidyplomnoi pedahohichnoi osvity, kerivnykiv zakladiv zahalnoi serednoi osvity, zdobuvachiv vyshchoi osvity za spetsializatsiiamy «Upravlinnia navchalnym zakladom» ta «Upravlinnia proektamy» [New requirements for the competencies of school leaders in Ukraine: a guide for students of postgraduate pedagogical education institutions, heads of general secondary education institutions, applicants for higher education in the specializations «School Management» and «Project Management»]. Kyiv, Ukraine.
11. Подоляк Л. Г., Юрченко В. І. Психологія вищої школи: підручник. К. : Каравела, 2011. 360 с.
Podoliak, L. H., & Yurchenko, V. I. (2011). Psykholohiia vyshchoi shkoly: pidruchnyk [Psychology of high school: a textbook]. Kyiv, Ukraine : Karavela.

12. Самойленко С. А. Оценка профессиональной компетентности – новая услуга в службе занятости. *Профессиональный потенциал*. 2004. № 1–2. С. 2–9.
Samoilenko, S. A. (2004). Otsenka professyonalnoi kompetentnosti – novaia usluha v sluzhbe zaniatosty [Assessment of professional competence is a new service in the employment service]. *Professyonalnyi potentsyal – Professional potential*, 1–2, 2–9.
13. Сидорчук Н. Г. Порівняльний аналіз понять «компетенція» та «компетентність» як складних психолого-педагогічних феноменів. *Проблеми освіти: збірник наукових праць. Спецвипуск*, 2015. С. 78–81.
Sydorchuk, N. H. (2015). Porivnialnyi analiz poniat «kompetentsiia» ta «kompetentnist» yak skladnykh psykhologo-pedahohichnykh fenomeniv [Comparative analysis of the concepts of «competence» and «competence» as complex psychological and pedagogical phenomena]. *Problemy osvity: zbirnyk naukovykh prats. Spetsvypusk – Проблеми освіти: збірник наукових праць. Special issue*, 78–81.
14. Татур Ю. Г. Компетентносный подход в описании результатов и проектировании стандартов высшего профессионального образования: материалы ко второму заседанию методологического семинара. Авторская версия. М. : Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2004. 16 с.
Tatur, Yu. H. (2004). Kompetentnosnyi podkhod v opysanyu rezultatov y proektyrovanyu standartov vyssheho professyonalnoho obrazovaniya: materyali ko vtoromu zasedaniyu metodolohycheskoho semynara. Avtorskaia versyia [Competence approach in describing the results and designing standards of higher professional education: materials for the second meeting of the methodological seminar. Author's version]. Moscow, Russia : Yssledovatelskiy tsentr problem kachestva podhotovky spetsyalystov.

Vyshnevskaya Ya.

ORCID 0000-0003-3703-4119

Ph.D. student at the Pedagogics and Educational Management Department,
Municipal Higher Educational Institution
«Kherson Academy of Continuing Education» of Kherson Regional Council
(Kherson, Ukraine) E-mail: vishnyana140320@gmail.com

IMPROVING THE MANAGERIAL COMPETENCE OF HEADS OF GENERAL SECONDARY EDUCATIONAL INSTITUTIONS

The article deals with the issue of actualization of the problem of providing general secondary educational institutions with managers who will have professional competencies of a new level and ensure effective management of educational processes in terms of creating a modern model of the «New Ukrainian School». The concepts of «competence» and «professional competence» are analyzed and theoretical aspects of professional development of managerial staff are considered, by improving managerial competence, through mastering new knowledge, skills and practical techniques. The own vision of the concept of «managerial competence of a head of a general secondary educational institution» is formulated and the directions of professional development of managerial pedagogical staff are offered.

The aim of the article is to reveal the characteristic features of improving the managerial competencies of a head of a general secondary educational institution.

Methodology – theoretical analysis and synthesis of scientific literature sources and regulatory and legal documents on professional development of pedagogical staff; study and research of scientific and pedagogical, psychological and pedagogical experience on the formation of professional competencies of the heads of educational institutions.

The scientific novelty. The characteristic features of the formation of the content of professional training of the heads of the general secondary educational institutions on the basis of the competence approach are shown. The directions of improvement of professional competencies of the heads of such establishments during their professional study for administrative activity are offered.

Conclusions. As a result of the research it was found that in the process of reforming general secondary education and building a model of «New Ukrainian School», the issue of quality support of educational institutions with managerial personnel capable of successfully and effectively perform the management functions in global change. Postgraduate education of heads of general secondary educational institutions becomes the basis for providing training and retraining of existing and future managerial staff.

Key words: competence, professional competence, competence approach, managerial competence of a head of a general secondary educational institution.

Стаття надійшла до редакції 03 листопада 2020 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор І. Я. Жорова